

БҮРЯТЗОЛОТО

Бүгэдэ арадай сонин

1996
декабриин
25

Үбэлэй дунда
сагаан хулгана
харын
16
гарагай 4
СРЕДА
№ 247 (19587)
Газетын сэл хэлсээтэ

1921 оной
декабриин
21-һээ гарана

ЗҮБ ШИИДХЭБЭРИ АБТАНАН БАЙГАА

Буряад Республикын Президент А.В.Потапов хэлэй саада тээ тэрэ үедэ гүрэнэй предприятиан, мүнөө "Бурятзолото" гэжэ акционернэ өмчтө бурин дэмжэжэ, алта малтаха хэрэгтэ зөөри ехээр номолхо тухай хэлэһэн байгаа. Буряад Республикын Президент Потаповай Великобритани ошоод байханы илангаяа элээр харуулагдаба. Буряад Республикын Президент Потаповай 19-дэ Европын Шенген шэнэдхэлгын ба хүгжэлтын банкын зүгһөө "Бурятзолото" гэжэ акционернэ мүн лэ найжаруулагдаха байна гэжэ тэмдэглэе. Буряад Республикын Президент Рон Фриман үгэ хэлэхэдээ, Буряад Республикын Правительствын хараа түсэбтэ үндэрөөр сэгнээд, "Бурятзолото" гэжэ акционернэ бүлгэм алта олзоборилдог эмхинүүдэй уласхоорондын хэмжээнэй замда гараха бээ гэжэ найдажа байханаа мэдүүлбэ.

Буряад Республикын Президентын Лондон ошохо замайн түлбэриэ "Бурятзолото" гэжэ акционернэ бүлгэм, ЕБРР-эй мэдэлэй Москвада байдаг предприяти хангаһан байна. А.В.Потанов декабриин 22-го Улаан-Үдэеэ бусажа ерээ. Буряад Республикын Президентын, Правительствын хэблэлэй албан.

ЭНЭ ДУГААРТАМНАЙ:

- Малай үбэлжэлгэ-шанга шалгалта
- РЕСПУБЛИКЫН АЖАХЫНУУДАТ АНЭ ШУХАЛА ХАХЫН ЯМАРААР ЭМХИДХЭГДЭЖЭ БАЙНАН ТУХАЙ ТУСХАЙ СУГЛУУЛБАРИ
- "Буряад үнэнэй" 75 жэлэй ой Далаад-наяд онуудай үе "Манай үеын хүн" гэхэн конкурсно ерэнэн очерк
- САГАЙ ЭРЬЮУЛГЭ СООГУУР Суута зохёолшын ойн баярай үдэшһөө тэмдэглэл

Буряад арадай конгресстэ

КОНГРЕССЭЙ ТҮЛӨӨЛЭГШЭД ХОЛБООТО ШТАДУУДАТ

Буряад Арадай конгрессэй соведэй түрүүлэгшэ М.Егоров "Үндэһэн арадуудай уласхоорондын хэлүүдэй талаар түбэй" урилгаар Америкын Холбоото Штатуудта энэ харын эхин багаар ошоод ерээ гэжэ мэдээсгдээ хэн. Хоёр долоон хоногой туршада тэрэнэй А-гаар ябаханда, олон һонин уулзалганууд болоһон, үлжээ ябуулганууд үнгэргэгдэһэн байна. Буряад Республикаһаа ерэнэн Е.М.Егоров ба "Баргуджин-Түхэм" гэжэ жасын директор А.П.Андреева хоёрые Хальмаг ното нютагтай, США-да үнэнэй түбхинэн, олзын хэрэг эрхилэгшэ Алексей Ивановичов гэгшэ тус түбэй үлжөө угтажа абаһан, хэрэг зоригтонь туһалһан, харгы мэдэһэн үдэшһэн байха юм. Тийхэдэ Е.М.Егоров Вирджиния штадай Ратфорд хотодо хургуудаг, манай нютагай басаган Татьяна Николаевна Банзаракцаевагай телефоноор хөөрэлдэжэ, һайн хани миссаа тогтооһон, Буряад арадай конгрессэй хургуулагдаһан тухай мэдээсэһэн, ажал хэрэгүүд тухай хөөрөжэ үгэһэн, конгрессэй түлөөлэгшөөр Холбоото Штатуудта байхыень дурадхаһан байгаа. Татьяна Николаевна тон ханамжатайгаар тэрэ дурадхалыень тоожо абаад, дуратайгаар зүбшөөлөө үгэһэн юм. Алексей Ивановичов мүн лэ түлөөлэгшэ байхаар бэлэн байханаа мэдүүлээ. Татьяна Николаевна Банзаракцаевагай Германиин хотон Рональд Франкда хадамда гаража, нютагаһан бага ошоһоорнь хори гаран жэл үнгэрөө. Нүхэрын хургуудай гүрэнүүдэй түүхын эрдэмэй мэдээжэ доктор, анжаргала Японой түүхээр мэргэжэлтэй. Олон ном бэшэһэн, үлжэлгэнүүдээ толилһон байха юм. Нүхэрийнгөө нютагай университеттэ багшалжа байха үдэһэн, мүн та Гарвардска университеттэ стажировко гаража хургуудаг, Татьяна Николаевна нуралсалаа үлжэлүүлжэл, мэргэжэлээ дээшлүүлжэляба. Мүнөө Ратфорд хотынгоо университеттэ багшална, мүн та дургуй дүүргэжэ байна. Магистр-аудит гэхэн үлжэлээр диссертаци бэшэжэ, һаядаа тэрэнэ мэдээлгэ түсэбтэй. Вашингтон хотын хэдэн томо үлжэлүүдэй конкурсно хабаадаад, тэдэнэй нэгэндэнь манай гаража, ерэхэ зунһаа дэлхэй дээрэ мэдээжэ компанида хүдэлхэнь. Т.Н.Банзаракцаева япон, англи, франц, монгол, түбэд, ород хэлэнүүдые мэдэхэ. Тухайнхынь Николай Дарнеевич, Валентина Дамбаевна мүнөө Улаан-Үдэдэ ажагуудаг.

В.РИНЧИНОВ.

ХОРЁОД ҺУРГУУЛИ ҮШӨӨЛ ХҮДЭЛНЭГҮЙ

Гол түлэб Кабанскын ба Прибайкалийн районуудай хорёод хургуули бүһалгаагаа үргэлжэлүүлээр. Апрель һараһаа салингаа абаагүй багшанар ажалаа эхилхээ эрид арсажа, табиһан эрилтынгээ дүүргэхэ хүлээн. Һүүлэй мэдээгээр бага сага мүнгэн Минфиндэ олдохо хэбэртэй, тийн тэдэнэр ажалаа эхилжэһье болохо юм ха. Харин Улаан-Үдын бүхы хургуулинууд мүнөө хүдэлжэ эхилэхэй. Үбэлэй амаралтын болотор хэдыхэн үдэрэй үлэбэһье, нилээд гээгдэһэн программаа хүсэлдүүлхэ зорилготойгоор мүнөө багшанар

ХАМГААЛГЫН ХЭШЭЭЛНҮҮД

Буряадай гүрэнэй университетэй буряад хэлэ бэшэгий факультетэй V курсын практика гаража байһан оюутад һүүлшын хэшээлнүүдээ үнгэргэжэ эхилбэд. Буряадай республиканска I-дэхи үндэһэн лицей-интернатта дүй дүршлөө нэмээжэ байһан оюутад Баяр Жалсанов Сэсэгма Жаргалова хоёр буряад литературын хэшээлнүүдые 11-дэхи, 9-дэхи классуудта декабриин 17-до үнгэргөө. БГУ-гай дэргэдэхи багшын эрдэм олгодог институттай багшанар Э.П.Назатова, М.Е.Григорьева, педагогикын кафедрэе даагша, педагогикын эрдэмэй доктгор, профессор Г.Ц.Молонов, буряад хэлэ бэшэгий кафедрын ахалагша багша О.Б.Бадмаева гэгшэд тус нээмэл хэшээлнүүдые хаража, "эрхим" гэхэн сэгнэлтэ табиһан байха юм. Залуу багшанарай саашанхи ажалдань туһатай дурадхалнууды оруулхынгаа хажуугаар, хэшээлнүүдэй һайн таланууд, дутуу дунданууд дээрэн тогтожо, сэнтэй зүбшээлнүүдые хэлээ. Практика гаража байһан бусадшы оюутад һүүлшын хэшээлнүүдээ үнгэргэжэ эхилэхэй. Залуу багшанарта амжалта хүсэе.

Б.БАЛДАНОВ.

ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

оролдонод. Тийхэдэ республикын Президентын зарлигаар хүүгэдэй үбэлэй амаралтада аяар хара соо үргэлжэлхэ ёһотой хэн. Теэд тэрэнэй бэлүүлэгдэхэнь мүн лэ хэлсээтэй. Ушарын— энэн тушаа ханаагаа зобохон түрэлхидэй ба ниитын эмхинүүдэй зүгһөө бэшгүүд, мэдүүлгэнүүд болон телефоноор хонходохо ушарнууд Президентэшье. Эрдэм нуралсалай министрствэдьшье, профсоюзай республиканска хороондошы олоороо орожо байдаг юм. Тиймэнээ энэ асуудалай үшөө табигдаха байһаниинь дамжаггүй.

ЗАЙН ГАЛ ХЭРЭГЛЭЛГЭ ДООШОЛОО

"Бурятэнерго" гэжэ акционернэ бүлгэмэй коллектив энэ харын 22-го Энергетигэй үдэр аали намдууханаар,

коллектив соохонол тэмдэглэбэ. Юундэб гэхэдэ, гүрэн дотор тогтоод байһан экономика ороо хүндэ байдал, хаяхана бата бэхи хүл дээрэ байһан энэ предприятие мүн лэ мухардуулаа ха юм. Үри шэрийн хэмжээн 500 шахуу миллиард түхэригтэ хүрэнхэй, харин тэдэндэ үритэй мүнгэнэй хэмжээн 400 гаран миллиард болонхой. Иймэл һонирхолтой ушарал эндэ тохёолдоод байна даа. Гэхэтэй хамта үнгэрһэн жэлдэ зайн гал хэрэглэһэнэй тоо, баримтанууд һонирхолтой. Бүхы дээрэ зайн гал хэрэглэлгэ республика доторнай 4,7 процентээр доошолоо. Олохон үйлдэбрийн предприятинуудай зогсоһонһоо боложо, иимэ байдал тогтонхой. Мантан томо завод, фабрикануудай олонхын хүдэлнэгүй, хүдөөдэ малай олон байранууд, фермонууд болон тэжээл буйлуулха цехүүд үндэ хаагданхай. Хэзээ тэдэ нэргэжэ, бүрин түгэс хүдэлжэ захалха юм, мэдэгдэнэгүй.

ӨӨРЫН САМОЛЁДТОЙ БОЛОБО

ТУ-154 түхэлэй пассажирска самолёт хаяхана Улаан-Үдын авиапредприятида гэхэ гү, али шэнэ нэрээрнь—"Бурятская авиалиния" гэжэ нээмэл түхэлэй акционернэ бүлгэмдэ бии болобо. Польшодо саг зуура ашаглагдажа байһан шэнэ шахуу самолёт манай авиапредприяти 2 миллион доллароор худалдажа абаад, одоошы гэжэ энэ классай өөрын самолёттой болобо. Мүнөө самолёт Улаан-Үдын аэропортод, һаяар Самара хото нийдэхэнь, тэндэнь заһабарилга-бэлдэлгын ажал тусхай предприятида хэгдэжэ, агаарай онгосо ерэхэ жэлэй февраль һараһаа Улаан-Үдэ-Москва гэхэн агаарай замаар ажалаа эхилхээр хараалагдана. Тийхэдэ үшөө нэгэ иимэ самолёт Польшоһоо абаха гэжэ хэлсээн баталагдаһан. Буряад Республикын Правительствын туһаламжаар урьһаламжын мүнгэн олдожо, энэ хэрэг бэлүүлэгдэхэ бээ гэжэ авиацион хэлсээтэ хэзэ найдана. В.ШАГДУРОВ.

Адууна мал үсхэбэрлгэ - амин шухала халбари

ХАЙРАН ХОНИДНАЙ БАЛАХАНЬ ЛЭ

Буряад хэлэхэд, хүүлэй таба-зургаан хүдөө ажарымнай, малажалнай гүнзэги руу гэнтэ сүмэрэн унаһандал адли стар ехээр доошоо ороол даа.

Шээлэн хэлэхэд, хаяшаг лэ болотор гол халбари гэжэ тоологдоог байһан ажал "түймэртэ абтаһандал" түргэн тожо, байра байдалын һандаран халаа, шье хяа үсөөлэгдөө. Энэниие үнэшьегүйб. Байһан соо хэлэнэб.

Тараад үзэт даа. Манай хүдэнтэдэ 1980 ондоо забайкалин нарин нооһото эрэй, ёһотойл омогорхолнай болодог 70 гаран хонид байһан юм. Минии ханда, зарим жэлдэ колхоздоо 17-18 ан хурьга абадаг һэмди. Тэдэнээ үүдһэнь таһалха болоходоо мэгдэгшэ бди. Хонишод одоор дуталдаха, байра да, дал хашаа үсөөдэхэ. Юуб гэхэдэ, жэл дэ 20-30 шэнэ отара эмхидхэхэ хэрэгтэй дог байгаа. Мүнөө, он жэлнүүдэй өлөн хойно эдэ бүгэдээ ханахада, тэдэ шээлнүүд одоол ёһотой һайндэрнүүд, жаргал шэнгээр ухаан бодолдо ородог да малай олошоржол байхада, буряад ханһаа дуратай байгаа гүбэ.

Тэдһэнь колхознай хонин ажалһаа олзо ехээр абадаг, энээнээ эгээл олзотой эри гэжэ тоолодог һаабза. Бидэ хонидһоо ханһан нооһоёо, үйлэдбэрлһэн мяхаяа эдэ тушаажа, тэрэ үеынхээр айхабтар мүнгэ абагша бэлэбди. Энэ олоһон эеэ хонишодго, малшадга салин болгожо алогоргойгоор үгөөд, урманцуулаад, үшөө үеын хэрэглэмжын эддэ барилгын үсэл - хирпийсэ, шифер, шэл шонхо, шина, техникэ гэхэ мэтые яһалал гаргүй абадаг һаабзабди даа.

Нарин нооһотой хонин хүрэгөө улам ханһан олошоруулхын, үүлтэриень үеын хонин болгохын түлөө ажарымн эбэрлэгшэд, мэргэжэлтэд, хонишод һилээд оролдолго гаргадаг байгаа. Оролгонһынь дэмы һалаагүй. Хүдэнтэдэ үедэ хонин бүриһөө дунда зэргээр 4 грамм шахуу одоол һайн шанартай, нарин шай нооһо жэл бүхэндэ хайшалжа абадаг үбэн. Манай ажарымн суута хонишод, үүлтэрин орден, медальнуудта хүртэһэн Жамьянов, Бальжинима Гаев гэгшэд ажалдаа бүриһы үндэр үүдье туйладаг байһан. Эдэ хоёр хонишод өөрөөһы өөһэдынгөө ажал эрхилхэдээ, ойл дээдэ гарай, эрхим мэргэжэлтэд Иймэл урагшаа ханаагай, гэдэргээ үйишагүй эрид зоригтой хүнүүдэй хүсэл долоогоор забайкалин нарин нооһотой, үе сэнтэй үүлтэрей хонид бии болгогдоо үндөө, энэ үүлтэр бии болгохо хэрэгтэ үе эжал хэгдээ, ямар ухаан бодол, үсэдхэлэй эрмэлзэл зориулагдаа, хэды үеэн мүнгэн зөөриһы гаргашалагдааб?!

Тээд мүнөө болоходо, энэ сэгнэшгүй ехэ баялигнай - үүлтэртэ хониднай үгы болгогдохо туйлдаа хүргэгдөөд баяхана яхабши? Монополис-байгуулагшадай зоргоороо табигдашахада, тэдэнэр абаһаар лэ хониной нооһоной, мяханай сэнгые эрид доошонь оруулжа, өөһэдынгөө баяжаха мүрые хараа ха юм. Тийгээд саашань электрын элшэ хүсэн, түлишэ, тоһо, техникэ гэхэ мэтын сэн хуу дээшэлжэ эхилээ. Энээн дээрһээ хүдөө ажарымн түрүүшын ээлжэндэ хашалган, доройтолгодо орожо, хүүлэй хүүлдэ совхоз, колхозууд лэ "үдэг" дээрээ хуугаа. Эдэ бүхы шалтаганһаа боложо, манай колхоз мэтэ ажарымнууд хонин хүрэгэйнгөө харууһа, тэжээлэй гаргашы хүшэ хүрэхээ болиходоо, тэдэнээ эрид үсөөлөөгүйдөө аргагүй болоо.

Эгээл тиймэһээ би өөрөө хонин ажал тушаа харюусалгатай мэргэжэлтэ аад, энэ халбарин халахые миил хараад байхаһаа ондоо юушы хэжэ шадахагүй хүн байһандаа туйлай ехээр голхорноб, зүрхэ сэдхэлээ үдэхөөнэб. Тээд яхабши, юу хэхэбши? Энээн дээрһээ зарим хүтэлбэрлэгшэд, мэргэжэлтэд урма зоригоо хухаржа, гараа хула табяа.

Манай хүдэнтын колхоздо мүнөө оройдоол 8900 гаран хонид, 414 толгой эбэртэ бодо мал, 210 гаран адуу морид үлэнхэй. Эдэ малаа бүрин бүтэн байлгажа шадаха зон гүбди, али үгы гү, үшөө бурханай мэдэлэй болонхой гэхэдэ алдуугүй.

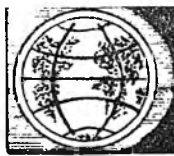
Гэхэтэй хамта тохёолдоһон байдалда хонидоо огтолон үгы хэхэгуйн тула Монгол орондоо шэрүүбгэр үүлтэрей хониды асардаг болоё гэлсээд байнабди. Энэ талаар зарим тэды хүдэлмэри ябуунабди.

Эдэ хонидо тусгаар дулаан, үнэтэй сэнтэй байранууды бариханай хэрэггүй, тэжээлһы нөөсөлһэнэй үлүү, илангаяа ороһо таряанай зүйл эдюулэлтэгүй гэдэг. Тийгээжэ хямда сэнтэй, амта шэмэтэй мяхан үйлэдбэрлэгдэхэ ушартай. Бодоод үзэхэдэ, энэ хүшэр хүндэ сагта иимэ үүлтэрей хонидой һайн байханэ эли. Тээд шэнэ юмэн баһал тиймэ бэлэхэнээр бүтэшэхгүй, энээндэ саг, хүсэн, мүнгэнһы хэрэгтэй.

Улар иимэһээ забайкалин нарин нооһотой үүлтэрей хонидоо даб дээрэ хуу халгаажархынгүй, бүрин бүтэн үдөөгөө һаамнай, дээрэ болоно. Дамагаар шэрүүбгэр нооһотой хониды үсхэбэрлэхэ дуратай ажарымнууд энэниие эхилхэдэн болоно бээ. Эдэ хоёр үүлтэрей хонид бэе бээдээ һаад хэхэгүй. Оройдоо хонигүйгөөр байжа шадахагүй ха юмбиди.

Юрэдөөл, хүдөөгэй зон өөһэдөө, гүрэн түрэмнай булгаараа оролдолго гаргажа, ханаагаа табижа, хонин ажалаа огтолон халгаангүй хамгаалжа абаха ёһотой гэжэ ханахаар.

Бабу БОЛОТОВ,
Агын Буряадай автономито округой
хүдэнтэ колхозой зоотехник-селекционер.

Улас түрын байдалһаа

ПЕРУДА ЮУН БОЛООБ?

Перугай ниислэл хото Лимэдэ Японой элшэн сайдай резиденцидэ "Тупак Америк" гэдэг буһалгаашадай эмхи дүрбэн зуу гаран хүнүүды барянда абаба. Барянда орогшодой тоодо министрүүд (тэрэ тоодо Перугай гадаадын хэрэгүүдэй министр Франциско Тудела), элшэн сайдууд, үндэр тушаалта дипломадууд, бизнесменүүд, журналистнууд оролоно. Буһалгаалагшад Перугай Президент Альберто Фукимори барихабди гэжэ ханаһан байгаа ха. Японоо уг гарбалтай Фукимори болон бусад айлшад Японой императорай түрэнэн үдэрые тэмдэглэхэ гэжэ тус посольство уригдаһан байгаа. Перугай Президент энэ үедэ орон соогуураа аяншалжа ябаһан тула эндэ уригдагшадай тоодо үгы байба. Президентын аха барянда байгшадай дунда бии.

Хараһан хүнүүдэй гэршэлһэнэй ёһоор, 20 гаран хүн резиденцие буудажэ эхилээ. Тэрэ болоһон үймөөн соогуур байһан соо ороод, тэндэ байһан бүхы хүнүүдыень барянда абаа бшуу.

Удаанһы болонгүй, буһалгаашад 170 хүниие (гол түлэб эхэнэрнүүд ба наһатай хүнүүд) байһан сооһоо гаргаба. Тэдэнэй дунда Перугай Президентын эхэ байлсаһан байгаа. Гэбэшые буһалгаашад тэрэниие мэдээгүй. Үглөөдэрынь Германиин, Грециин, Канадын элшэн сайдууд, Франциин посольствын советник табигдажа, бусад оронуудтай хэлсээ хэхэ даабари абанхай хэн.

Посольствын резиденци соохи байдалы мэдэхэ хүн үгы.

*Буһалгаашад "Тупак Америк" хүтэлбэрлэгшэ Виктор Кампосые, мүн Перугай түрмэдэ байдаг 400-500 хүниие сүлөөлхэ эрилтэ табина. Гадна тэдэнэр правительствын экономика политика хубилгаха, "сэрэгэй налог" гэдэгые түлэхэ, сүүдэй реформо үнгэргэхэ эрилтэ табихан байна. Хэрбээ эдэ эрилтэнүүды дүүргэггүй һаань, барянда байһан хүнүүдые буудажэ алахабди гээд буһалгаашадай зүгһөө нэгэ түлөөлэгшэнь мэдүүлээ.

Гэхэтэй хамта буһалгаашад Уласхоорондын Улаан хэрээһэнэй түлөөлэгшэдтэ эдэе хоол, уһа, эм дом асархыень зүбшөөгөө. Гэбэшы тэндэнэ үндэр наһатай, үбшэн хүнүүд олон гэжэ тухайлагдана.

Японой правительство барянда байһан хүнүүдэй аюулгүй байдалы хангаха асуудалда гол анхарал хандуулхыень Перугай засагаархидта дурадхаа. Барянда байгшадые сүлөөлхэ хэрэг унжагайржа болохо гээд Японой правительствын толгойлогшо Рютаро Хасимото мэдүүлээ. США-гай гүрэнэй департаментын тусхай түлөөлэгшэ үгэ хэлэхэдээ, буһалгаашадай эрилтэнүүды гүйсэдөөр хангаха хэрэггүй. Тиймэ хараа шэглэл баримталхые бусад оронуудта дурадхаа. Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр Икэда яаралтайгаар Перу ошохоор тусхай самолёдоор ниидэжэ гараба. Барянда байгшадые сүлөөлхэ талаар штабые, Японой премьер-министр өөрөө хүтэлбэрилнэ.

Перугай Президент "буһалгаашадтай эбэй хэлсээ хэхэгүйбди" гэжэ мэдүүлһэн байна. Посольствын эзэмдэн абтаһан байһан электрын элшэ хүсэгүй, уһагүй, телефоной холбоогүй болгогдонхой.

(Ажаглалта: "Тупак Америк" гэжэ эмхи 1984 ондо бии болгогдонхой, марксис үзэл суртал баримтадаг юм ха. 1992 ондо тус эмхиин хүтэлбэрлэгшэ Виктор Кампосые сүүдэжэ, бүхы наһаарнь түрмэдэ хуулгаха шийдхэбэри сүүд абанһан байгаа.)

"БОИНГ" БҮРИ ГАЙХУУЛБА

"Боинг" компани 13,3 миллиард доллар түлэжэ, "Макдоннел-Дуглас" корпорацие худалдажа абаад, бүхы дэлхэйн авиационно промышленностын хүдэлмэрилэгшэдые гайхуулба. Тийгээжэ бүхы дэлхэй дээрэ пассажирнуудые зөөдэг авиалайнернуудые бүтээдэг гансал хоёр фирмэ үлэхэ болоно. Авиаайнернууд гансал граждан авиацида бэлнэ, мүн сэрэгэй промышленностыда тон хэрэгтэй гээд ойлгогдожо байгаа ёһотой. Тийхэлээрээ США-гай сэрэгэй бүхы захилнууды хэжэ байдаг Пентагон мүнөө нэгэл фирмэдэ захил хэдэг болохонь ха юм. "Боинг" жэлдээ 48 миллиард долларой продукци үйлэдбэрлэн гаргадаг болохо гэжэ онсолоё. "Боинг" гансал сэрэгэй захилнууды дүүргэдэг бэлнэ, харин граждан авиациин 70 процент захил дүүргэхэ хүсэтэй болохо юм ха.

"Боингын" корпорацида 200 мянган хүн ажаллажа байхаар хараалагдана. Тэдэнэ Америкын 26 штатта байгуулагдаһан филиалнуудта продукци үйлэдбэрлэдэг байха гэжэ мэдээжэ.

"Боингын" мэдэлдэ ороһон "Макдоннел-Дуглас" корпораци урдань замбуулиной замда гарадаг "Меркюри", "Джемини" гэдэг капсуланууды бүтээжэ гаргадаг, тэрэ тоодо сууга "Е-Фантом" гэжэ сэрэгэй самолёт бүтээдэг байһан гэе. Сэхыень хэлэхэдэ, тус корпораци яһала орёо техникэтэй холбоотой ниидэлгын аппаратууды гаргадаг байбашы, "Боингтой" үрдилдэхэ арга шадалгүй байһан тула "гараа үргэхэ" баатай болоо.

"Боинг" корпораци мүнөөшы В-777, В-747 самолёдууды, Г-22 гэдэг истребитель, АВАКС гэдэг самолёт-радар, "Коман" гэжэ вертолёт үйлэдбэрлэн гаргана.

"Боинг" компани ойрын сагта "Боинг-747-500х/600х" гэхэн 700 гаран пассажирнууды абаха эгзэн томо лайнер бүтээхэ түсэбтэй байна. Баруун Европын суперэробус 600-700 пассажирнууды абаха шадалтай гэжэ шууядаг абяниинь иигээдшы замхаха тээшээ болохонь ха.

Газетэнүүдэй, радио болон телевидениин мэдээсэлнүүды хэрэглэн,
С.ОЧИРОВ хэблээд бэлдэбэ.

РОССИН ЗОНОЙ ТОО ҮСӨӨРНЭ

Москва. Байгша оной үзэ Россин хүн зоной 350 мянгаар үсөөржэ, эриин 1-нэй байдалаар 1 миллион 600 мянган хүн гүрэндэ тоологдоно. Энэй наһа бараха ушар өлөн хүнүүдтэ орходоо олон. Гол түлэб энэл наһа зоной тоо үсөөрнэ Россин Федерациин статистикин талаар гүрэнэй зоной мэдээсэл соо эгдэгдэнэ. 1000 хүнэй процентын наһа ханда, оройдоол 9,1 энт хүн түрэнэ бшуу. -Петербург хото ба Новгородска, Москов-Ивановска, Тульска, Кой, Калужска, Ярослав областьнуудта үнэһынь, мүнөөшы жэлдэ хүнэй түрэхэн үсөөн тэмдэглэгдэнэ.

719 МЯНГАНДА ХҮРЭБЭ

Москва. Байгша оной 10 барын дүнгөөр Россин автозавоудта 719 мянган хүнгэн машина бүтээн гаргадаһан байна.

Сентябрь һарада орходоо, автозавоуду үйлэдбэриее нилээд дээшэлүүлээ гэжэ Статистикын талаар гүрэнэй хороон мэдээсэнэ. "КАМАЗ" гэжэ акционернэ предприяти 27 процентээр олон автомашинна бүтээн гаргаа, "ВАЗ" - 22, "УАЗ" - 13, "ГАЗ" - 9 процентээр. Харин акционернэ "Ижмаш" бүлгэм (Удмурти) сентябрь һарада гэмгүй һайн хүдэлжэ байһан аад, октябрь, ноябрь соо аяар 24 процентээр үйлэдбэриее доошолуулан байна.

Тийхэдэ хэдэн триллион түхэриг гүрэндэ үритэй акционернэ "ВАЗ" предприяти хоног бүхэндэ 2400 автомашинна бүтээн гаргажа байдаг юм.

КОНТРАБАНДНА АШААН БАРИГДАБА

Хадата-Алтай. Росси-Монгол гүрэнүүдэй хилэ дээрэхи Ташантинска тамуужанай пост дээрэ контрабандна ехэ ашаан баригдаба. 500 миллион түхэриг сэнтэй тарбаганай 12500 арһа Росси руу нюусаар оруулха хэдэлгэтэй ябаһан бүлэг зон балшыса баригдаба.

-Һая наашашы иимэушар эндэмнай үзэгдөөгүй юм, - гэжэ Хадата-Алтайн тамуужанай дарга В.Каланов мэдээсэнэ.

Арга мэхэтэй аралжаа наймаашад ангай арханууды Бийск хотын нэгэ предприятиин бензин шэрэдэг "КАМАЗ" түхэлэй автомашиныномо цистернэ соо нюуржархихан байгаа.

Тээд тэрэ "ябадалын" буруу хүрэхэ, олзо олохын орондо ондоохон харюу баригдаха болооб.

Б. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ
хэблээд бэлдэбэ.

**ХАЙШАН ГЭЭД
"ҮНЭНЭЙ" АЖАЛШАН
БОЛООБИЙ?**

Хориин аймагай "Шэнэ Үдэ" сониндо хүдэлжэ байтараа, дээдэ мэргэжэлтэй боло гэжэ коллективтээ хацуулаад, багшанарай институтта ерээжэ ороо нэм. Ород хэлэ ба литература зааха багша болоод, хоёр жэлдэ хүргүүлида хүдэлөөд байтараа, сониндой газарта хүдэлжэ, юмэ эрэлхэ, бэшэхэ хүсэлни буляад, "Буряад үнэндэ" ажалда орохо арга хургаяа бэдэрбэб.

Танил талын зууриалгагүйгөөр үйлсэһөө ороһон хүниие хэн ноён ажалда абаха бэлэй даа. Тимэһээ яһала суутай болоһон врач, нютагайнгаа хүн Гончикбал Шагжиевич Намжилцыреновтэ ошоходоо, алдуу хээгүй, харин тон зүб алхам хэһэн байгаа хүм. Ахатан "Үнэнэй" редакторые хайн таниха байшоол даа.

"Буряад үнэн" газетын редактор Ц.Ц.Цибудеев намайе шагнаһанайнгаа һүүлээр: "Нүхэрэйнгөө гуйгаа хада абахал болоо гүби. Зүгөөр хоёр нара соо шамайе туршажа үзэхэбди. Бэиээжэ шадаха байгаа наа, үлэхэш, үгы наа, ябахаш. Гомдол байха ёһогүй", - гэһэн бэээрээ, һөөл зөөлэн болоод, - Гончикбал хэнини болохоб?" - гэжэ асуухадань, "түрэлнил даа" гэжэрхөө нэм.

Тэрэнэй удаа нүхэр Цибудеев нэгэ хүниие дуудажэ асараад: "Энэ басагые үлөөдэрһөө ажалда абая. Бадматой нуулга", - гэжэ хэлэбэ. Тэрэ хүниинь намайе дахуулжа,

өөрынгөө кабинетэ оруулаад, гэр бүлөөрни, байра байдалаарни һонирхожэ оробо. Тоб байса харюусанаб. һүүлээрнь тэрэ хүмни: "Декретэ гаража, байра эрижэ, зобоохогүй хүн ха юмши", - гээд һөөл наһаа

най тэрэндэ "эрэ доргон" байха. Саашань ажэглаһаар байтарни, Бальжини-маяа өөрөө хэды хараагаашье наа, ноёдоо үмөөрхэ ханаатай байдаг бэлэй. Б.Намдаков аргагүй номгон, хайн зантайише наа, хаа-яа архиһаа боложо

"Буряад үнэнэй" 75 жэлэй ой

ДАЛААД-НАЯАД ОНУУДАЙ ҮЕ

амарангыар мийлээ бэлэй. Энэмнай редакциин харюусалгата секретарь Б.Б.Дашиев байгаа.

Коллективэйнгээ эхэнэрнүүдтэй хайн танилсаад байхадаа, харюусалгата секретариин юун гэжэ байжа асууһан тухай хоорэхэдэмни, таниаганаса энеэлдэжэ байжа, тэрэмнай ажалда абаһан эхэнэр бүхэниие тиигэжэ мүйхэдэ зантай юм лэ гэлдээ нэн. Хожомынь мэдэхэдэмни, Бато Будаевич үнэхөөрөө тиимэ хүн байшоо. Хоёр-нэгэн басагад лэ ойлгогдонгүйгөөр ажалда абташоод, харюусалгата секретариие мэгдэхэһэн гээбы.

Редакторай дурдаһан Бадма гэжэ хүн редакциин мэдээсэлэй таһагые даагша Бадма Тибашкеевич Цыремпилов байгаа. Гуцагар ута бзетэй, маазгүйгөөр дуугардаг хүн байба. Бар-бар үгүүлхэдэнь, баргажан буряад ха гэжэ зүб тааһан байгаа нэм.

Дарга бидэ хоёрой столой хоорондо аалихан зантай, өөдэгүйхэн үрбэгэр бзетэй, энэб-энэб гэһэн шарайтай Бальжинима Намдаков һууха. Даргам-

зэмлүүлдэг байгаа. Харин бэшэхэдээ, тэрэмнай хэнһээмнайише бэрхэ байгаал даа.

Игээжэ 1970 оной сентябрь соо "Буряад үнэн" газетын мэдээсэлэй таһагай литературна сотрудник боложо абтаа нэмби.

Редакцида хаял хүдэлжэ байтарни, профсоюзай тоосоото һунгалтын суглаан боложо, профкомой бүридэлдэ намайе һунгаба. Тэндээ казначей болгогдобоб, Бато Аюшеевич Гылыков түрүүлэгшээр һунгагдаа.

Редакциин хүдөө ажыхын таһагые даагша, профкомой түрүүлэгшэ Б.А.Гылыков томоозгой-хон зантай, үлүү булуу үгээгүй, хүнэй гомдохор бэшэ болгоомжотой-хоноор иогложо, хүхижэ шадаха, коллектив соогоо хүндэтэй хүн бэлэй. Мартын 8-най хайндэр бүхэндэ эхэнэрнүүдтээ зориулжа, Ц.Галсановай буряад эхэнэр тухай шүлэг уянгата хайханаар уншажа, маанадые ехэ хүхээдэг, баярлуулдаг бэлэй.

1970 он В.И.Ленинэй түрһөөр 100 жэлэй ойн баярай мартагдайгүй,

гайхамшагта жэл байһан юм. Орон соомнай ямар олон хүн В.И.Ленинэй ойн баярай медальнуудаар шагнагдажа, баясаа, хүхэз нэм даа! Тэрэ наймадахи табан жэлэй түгэсхэхэ жэл, шэн зоригто, зохёон байгуулхы ажалай, шэнэ илалтануудай, баатарлиг хэрэгүүдэй жэл байгаа. "Балтиин далайһаа Номгон далай хүртэр, Холын хойто далайнуудһаа Кавказай үндэр ууланууд хүртэр - бүхы совет дайда дээрэ 1970 он хайн хайхан дурасхаал үлөөгөө" гээд, "Буряад үнэн" газетын түрүү бэшэг соо хэлэгдэһэн байна.

ЛВРЗ-гэй слесарь Г.Е.Бадмаев, Сэлэнгын совхозой түрүү хаалишан Н.Л.Тадваикина, Хяагтын аймагай "Родина" колхозой тугалшан А.И.Максимова, Хориин аймагай Үдын совхозой ахалагша хонишон Н.Л.Тогмитова, "Байгал" племхозой хаалишан Л.Н.Седых бодон бусад ажалай түрүүшүүлэй - замай залууриадай суурхажа байһан үе байгаа.

таниха болобоб. Тиигэбэише хэршье хүдэлмэрилэгшэ байгаа наа, нютагайнгаа зууриалгаар республиканска сониндо хүдэлхэд, хүтэлбэри этигээл найдабоб хүртэһэндөө болотор урматтай тэрэ сагые ханага ашыень харюулха бүхы наһаараа орохум, этигээгты. Ц.Цибудеевичэй "республиканска газетэдэ хүгээшэ" гэжэ хэлэһэн алхам бүхэнэймни хинишэнги байдаг бэлэй.

Түрэл газетын байгуулагдаһаар 50 ойн баярай жэл боло 1971-дэххи он юһээ табан жэлэй эхин бол түүхэдэ ороһон гээ Тэрэ жэлдэ КПСХ XIV съезд болоо. Съезд хүндэлэлдэ буряад габишагай ажалай эрдолгин орон дотор тэрэ тоодо Буяан орондомнайише хүсэтэйгөөр эбхэ "Юһэдэххи табан бүри үндэр бүтэ түйлэй!", "Съездхэ хүртэр", "Партиин

ОЙН БАЯРАЙ ЖЭЛ
1971 ОН гарашаба. Энэ жэлдэ "Буряад үнэн" газетын анха хэлэгдэн гараһаар 50 жэл гүйсэхэ байба. Жэлэй эсэ тээшэ коллектив соомнай хүлгөөтэй болобо. Редколлеги бодоод лэ сугларна, ойн баярта бэлдэлгэ түргэндөө оробо.

Нэгэтэ Циден Цибудеевич намайе дуудажэ оруулаад, "нуу, нэгэ шимэ дурадхал байна" гэһэнэйнгээ һүүлээр: - "Республиканска хэмжээһэй томо газетэдэ хүдэлжэ байна гэшиш. Газетыннай 50 жэлэй ойн баяр тэмдэглэгдэхэнь. Тиигээд... Дээгүүр ноёдой хабаадалгатай ехэ сайлалга болодог юм даа. Правительствона гэгдэдэ. Тэндэ угтамжын салоной эзэн эхэнэр, ондоогоор хэлэбэл, күхнин ноён хэрэгтэй. Юбилейнэ комиссиин шийдхэбэрээр ши тэндэ таараха хүн гэжэ һунгадабши, - гэбэл даа.

Баяр ёһололой үдэшэ оперо, баледэй театр соо, сайлалганиинь Совминай зал соо болоо нэн. Залуу корреспондент би республикынгаа томотомо ноёдые тэндэ

бүүд - арадай түсөө "Түсэбтэ юһэдэххи: ианар, дэлсэ" гэһэн шэнэ ниитэ гарис дорото толилогод республикынай ар ажаыхын хүгжэлтэ жэлтые харууһан ех багашье материал "Үнэнэй" нюурнуу номерһоо номертоно логдожол байба. Ажэ коллективүүд, ажэ түрүүшүүл социалист уялгануудые аба ажалдай үндэр бүтээдые туйлажа эхилээ. Энэл оной февральда Буряадай коммунист нуудай ехэ суглаан (Коренци) боложо, КПСХ XIV съездын делегат (16 хүн) һунгадэ Мартын 30-да Совет Союзай Коммунист партиин ээлжээтэ XIV хүдэлмэрээ эхилхэн юм.

В. ТОКТОХ
Буряад Республикын сүхүтөөн хүдэлмэрилэгшэ, Яргашегай нэрэмжэтэ шэла

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: "Буряад үнэн" газетын 50 ойн баярай суглаан. Ц.ЦЫРЕНЖАПОВАЙ (Үргэлжэлэһэн хонгараха).

Энэ галабай эдгэрсэ, Тэрэ галабай тэхэрсэ" (Үльгэрһөө)

ИВАЯХАНА Кокорино тосхоноор ябахандаа, Васильева Ханда довнатай золгоод, нь мэдээд гараха байна боробоб. Бидэ хоёр энэ үэй басагадшые бди.

Оронгын сомоной хунгалтын комиссийн суглаан дээрэ ноёд найд үгытэйшүүлэе хүхэжэ, өөһэд тээшээ татаад, нюдарган баяшуудай эрхые хаһаха, эд зөөри, гэрбайра, үхэр мал, хони, хурьга, мори юумыень "Улаан-Трактор" артельдэ тушааха, үлөөшыень наймаанда гаргаха, өөһэдыень гэр бүлөөрнь сүлэлгэдэ эльгээхэ гэхэн шиидхэбэри гаргаа хэн.

Тэрэ саарһан дээрэнь харахада, Буянтуев Доржо гээд лэ, эжы, ахай бидэ гурбан "саһан

байжа байтарнай, үбгэн баабаймнай хүндэ үбшэндэ нэрэбгэжэ, далан нэгтэйдээ наһа барашоо хэн. Булта нютагаархиднай сугларжа, тэрэ холо хари газарта, ульяһан шугын захата, Доржо баабайемнай буряадаар табья бэлэй.

Халуунай үбшэнһөө боложо, ехэ олон хүн һалаа хэндаа. Балай эмшэлэлгэ үгы хэн. Тэрэ үбэл эжы бидэ хоёршые үбшэндэ дайрагдажа, нэгэ эмнэлгын барааха соо зүүн-хойто булан

налгай зохид зантай, томостой, ажалша бэрхэ хүүгэд хэн. Гарма дууша, һайхан хоолойтой байха.

Даба Гармаевич манда тоо бодолгоор зааха. Анхандаа Олоной хасаг атаманай хубүүн байһан, дайнда ябажа ерэнэн хүн байгаа. Өөргөөшые, өөрынгөө үхибүүдтэшые, һурагшадташые шангахан эрилтэ табижа, зааха ойлгуулхандашые ондоохон багша хэн даа.

Ханда Ринчиновна гушаад жэдэ эхин классуудта үнэн сэхэ, оролдосотой һайнаар хүдэлжэ, олохон шабинырые хүмүүжүүлжэ, хургажа, ажабай-далай замда үдэшһэн байгша.

"Буряад үнэн" һониноо ходел захижа, уншажа, сэдхэлээ ханажа һуудаг. Хэрэгтэй юумээ

« МАНАЙ ҮЕЫН ХҮН » ГЭХЭН КОНКУРСДО ЕРЭХЭН ОЧЕРК

САГАЙ ЭРЬЮУЛГЭ СООГУУР

дээрэ мүргүй, саарһан дээрэ нэрэгүй" зон байһамди даа.

Манай ябаха дээрэ нэгэ буутай хүн һахижа, тэргэтэй мори асаранхай: "Манатки собирай!" - гэжэ хашхаржа, яаруулжа байгаа хэн. Манайхин заа-зуу гутал хубсаһа монсогойлжо тээгээ болоод, шохордонги, хаана абаашагда-хашашые, һөөргөө бусаха үгыгөөшые мэдэхгүй, сэдхэлээ хүмэрюулжэ, орон нютагайнгаа бурхадга, Шэнэһэтэ баабайдаа заальбаржа, харалсажа ябахыень гуйжа ябаһан байха даа. Би өөрөө тиихэдэ тэнэгхэн лэ баарма байгаа байнаб даа гэжэ мүнөө һанагшаб. "Мори тэргэдэ һуулсажа, холо ябалсахамни гэжэ олзуурхажа, хүюүгтэйхэн һуугаа хэнши", - гэжэ маанарай ябаха дээрэ байлсаһан хүгшэн хэлэ хэн.

Манай эндэһээ үшөө дүрбэн айл гаралсаа: Рэбдэнэй Ринчинэйхи, Цыремпилай Дашынхи, Бантихайн Бадмынхи, Дабаа Нимынхи. Маанарые Сэлэнгын эрьедэ Ганзуринда буулгаад, саашань буутай уладнай пароходоор Улаан-Үдын прис-тань хүрэтэр абаашаад, тэндэһээ товараа поездад һуулгаба. "Үхибүүдыемнай абаад, маанадые мүльһэн далай абаашажа мухарюулха юм", - гэжэ ехэшүүл хөөрэлдэдэг байгаа. Тэрэ товарнягаараа табан сүүдхэ соо наярүүл наярүүлһаар, Красноярск дээрэ буухадамнай. Енисейн пароход-то туужа һуулгаад, яһала удаахан таваржа, холо ой соо модо бэлэдхэдэг "газарай габа, гадаһанай нүхэн" газарта дунхэнгэр хара зунай һүни буулгаба гэшээ.

Намар хүйтэн боложо байхада, ажал хэмэ 14-15-тайһаа эхилээд, бүри дээшшые басагад хубүүдыемнай, эрэшүүлэемнай Балахтинска зерносовхоз абаашаба. Бэшэ үлэһэн үбгэдые, хүгшэдые, һамгадые, жэжэ үхибүүдые моторно онгосодо шэхээд, Енисейгээр дээшын абаашажа ябатарнь, харгыдаа канадын таваржа, онгосомнай эзэгүй болошоод, уһанда сохюулжа, доошоо урдашообди. Лубсан-Сэбэг гэжэ нэгэ залуу басаганнай таваржа шадаха байжа, эрьедэ хүрөөд, хүнүүдые дууджа, абаарагдаа хэмди. Канадыемнай залгажа, саашаа Даурск тосхон хүргэжэ, нэгэ муу однохоол тэргэ дээрэ шада яда юумээ тээгээд, ябага ниссэгэн юумэд Смоленск тосхон хүрэтэр туулгабабди. Тиигэжэ тэндээ аяар табан жэл соо яһала тамаа үзэгдөө, гэдэһээшые үлдэхэш, даарахаш даа. Сүлэлгэдэ байлсаһан ородууднай огород тарижа, буряадууд балай хартаабха юумэ тарихагүй, ходел бүхы һанаамнай нютаг тээшээ байха даа. Тиигэжэ нэгэ жэл тухай

тээшэ тархяараа хараад хэбтэхэбди.

Ахаймни хүбэлгэн, шуумар, хүл жорхой, багаһаа мориндо бэрхэ хэн тула бригадын уһа зөөх, повар юу хээнтэй" һүрхэй танил байха. Намдаа шанһан бариһан юумэ асарха, паёгһоо хубаалдаха. Эжы бидэ хоёрой үбшэлһэнэй һүүлдэ, ехэ һуларшанхай, тэнхээгүй, гэдэһээ үлдэжэ байхадамнай, бригада дээрэ абаашажа эдэлүүлхэ, тэндэһээ нэгэ тугалаһан үнээнэй һү асаржа уулгаха. Байһаар, бидэнь хүд дээрэ гаража эхилээ хэмди. Дарма ахай бидэндэ абарагша бурхамнай байһан юм.

Сагайнгаа ерэхэдэ, саһаншые хайладаг хамнай даа. Тиигэһээр сагыше нэгэ бага зөөлөржэ, шадаһан хүнүүд тэндэһээ зугададаг болоһон байба. Эжымни хурьган даһаяа табин түхэригөөр наймаалжа, мүнгэтэйхэн болобобди. Тиигэжэ табан жэл тэндэ байһанайнгаа һүүлдэ, 1936 оной майтын 25-да тэрбелжэ гараад, арбан табан модо ябагаар ябажа, баһа сүлэлгэдэ эльгээгдэһэн уладуудта харгыдаа хонобобди. Саашаа үглөөгүүр эргэ саһанай хайлаадүйдэ, Енисейн мүльһэн дээгүүр гаража ябатарнай, мори тэргэтэй нэгэ һайн хүн байжа, бидэниие һуулгаба. Хоёр хонго ябажа, Красноярск хүрөөд, нэгэ станци дээрэ буубабди. Дабаа Нимынхи тиихэдэ Красноярск дээрэ байдаг хэн (өөрөө дархан хүн байжа, тэндэ ажалда ороод байгаа). Тэрэ айлаа бэдэржэ, хүсэд ород хэлэшьегүй юумэд энэ тэрэ формотой, шорбогор малгайтай хүнүүдһээ далтирһаар ябатараа, нэгэ буряад хүнтэй дайралдашабобди. Тэрэмнай бидэнээ сэхэ дахуулжа, Дабаа Нимында асараа.

Тэндэ нэгэ хэды хоноод байхадамнай, Тохойн нэгэ хубүүн бидэндэ билет абажа, вагондо һуулгаба. Харгыдаа үнөөхил шобогор малгайтай хүнүүдтэ баригдана аа гүбди гэжэ айһаар бариһаар (бидэниие Дотоодын сэрэгэйхид һахидаг байгаа), одоошые Улаан-Үдэдөө хүрээжэ, мэдэхээрээ ногоон базараа бэдэрбобди. Тиигэһээр нютагтаа ерээжэ, абгындаа байжа, би гурбадахи, дүрбэдэхи классуудта һурабаб. Эжы энэ тэрэ айлаа юумэ хэжэ, эдихээ олохо, ахаймни тэрэ үедэ городто хүдэлдэг, нэгэ таһалгайтай байратай болоһон байгаа. Намаяа хубсалуулха мүнгэ эльгээхэ, 1939 ондо Дарма ахай армида абтаад, дайнай эхилхэ үедэ младша лейтенант болоһон байгаа.

Би 1941 ондо городой хургуулида долоодохи класс дүүргээд, багшанарай училищида ороо хэм. һурахадаа яһала хурдан байгааб. Эжымни намаяа хургажа гэжэ колхоздоо хамаг хүндэ ажалда ябаха,

ахаймнишые: "Һургуулияал бү хаярай," - гэжэ ходо бэшэгшэ бэлэй. 1942 ондо манайда саарһан ерэхэдэ: "Танай хубүүн Доржиев Дарма Москва шадар байлдаанда баатарай үхэлөөр унаба" - гэжэ бэшэгтэй байгаа хэн. һүүлдэнь эжы бидэ хоёрто хөөрхы ахаймнай түлөө пенси ердэг болоо бэлэй. Иигэжэ хайрата ахамни эрьехэ нара харангүй, Эсэгэ ороноо хамгаалжа, эдир залуу һаһандаа, хүн түрэлэн хубитаяа хүсэд эдлэнгүй мүнхэрөө хэн даа", - гэжэ Ханда Ринчиновна хамагаа хөөрөө хэн.

Дайнай хатуу шэрүүн үеэр Ханда басаганшые ахай, эжынгээ туһаламжаар, өөрынгөө нэгтэрүү оролдоггоор багшын тусхай дунда хургуулида һуража, 1944 ондо эрхим һайн сэгнэлтэтэйгээр дүүргэжэ гараад, Оронгын хургуули эльгээгдэ бэлэй. Эндэһээл ажалын баян намтар эхитэй.

Хурса сэрбэрхэн шарайтай, илдам зулгыхан Ханда басаган ямарханшые хубүүнэй дурые татахаар ябаһан байха. Уданшыегүй алтан дэлхэйн жама ёһоор суг хүдэлдэг, дайгаа дараад ерэнэн Даба Гармаевич гэжэ залуу математик хубүүнтэй танилсажа, халуун дуранай хүсөөр ниилэжэ, айлгэр боложо, арюун жаргал эдлэхэ хубитай байгаа хэн. Эдэ хоёрнай ажал жаргал хоёрой жолоо адли тэгшэ барижа ябаһан хүнүүд.

Ханда Ринчиновна ехэ уран гартай, юумэ хэхэдэ түргэн, бүтээсэтэй. Бүхэли зундаа хүн бүхэндэ "Зингер" машинаар хүүртгүүдые оёхо, үбэлэй уга үдэшһэнүүдтэ үхибүүдээ унтуулаад, тэдэнэйнгээ хахархайень хадхажа, малгай, гуталһаа эхилээд, оймһо, баарья, бээлэйнүүдые тоо томшогүй олые бүтээжэ, урдань гаралдагша бэлэй.

Тиигэһээр ехэшүүлэнь хүл дээрэ гаража, дүүнээрэ харалсажа, туһада орожо эхилээ. Үхибүүн бүхэнөө эрхэлүүлжэ, эльбэжэ, үнэрдэжэ һууха сүлөө хаана байхаб даа. Эхэ, эсэгын шангахан хургаалаар үхибүүдын бултадаа гурим журам һайнтай, багаһаа бөөз даанги боложо эхилээ хэн.

Гэртэхи газраахи ажалын хуу хубааритай байха. Эжынгээ сүлөөгүй байхада, Энхэ Дулма хоёр эдэгээ шаныха. Хаа-яа булта суглархадаа: "Энхынгээ амтатай бууза эдихэ байгаа" гэлдэг.

Баяр аргалаа түүдэг, Гарма уһа түлээнэй "ноён" гэхэ мэтэ. "Һураһан юумэ һураар татуулхагүй" гэжэ, мүнөөшые Гарма ерэхэдэ, гэртэ оромсоороо эгээ түрүүн уһа, түлээнэй бии үгыень шалгаадхидаг зантай.

Дулма Гарма хоёр эхир үхибүүд манаар сугтаа һураха,

хайшалжа абаад, ехэ наринаар амьарнь хабтаһанууд соо хээд, үхибүүдтэ ашанартаа харуулдаг, тэдэнэртээ уншажа, хөөрэлдэжэ һуудаг. Буряад хэлэндээр бэшэгдэһэн ехэ олон номуудшые бии. Үхибүүн бүхэндөө гараһан гарбалайнгаа, түрэлэн түрэлэйнгөө түүхэ мэдэг гэжэ угай домогуудтай альбомуудые бэлдэнхэй. Нүхэрэйнгөө дайшалхы зам харуулан карта, фото-зурагуудтай, орден, медальнуудтай альбом бэлдэнхэй, үшөө бүлын арбаад альбомууд яб-таб табятай. Ёһотой баян намтартай, эбтэй эстэй бүлэ даа.

Тэрэ сэмүүн сагайн суурьян дүшэн нэгэн жэл үнгэрһэн хойно дахин нэрэгэжэ, 1974 ондо Ханда Ринчиновна халуунай үбшэндэ дайрагдажа, эмнэлгын һайнда бараг боложо гараа хэн. Һүүлдэнь баһа инфаркт үбшэндэ дайрагдажа, ехэ удаан хэбтэжэ, үхибүүдэйнгээ харууһалга, оролдоггоор хүл дээрэ бодоо бэлэй. Мүнөө хүлын үбдэжэ, хабдажа зобоодог даа.

Тэрэ холын хохидолто, хамалган хаалганай үедэ туһлан "зобохониние иигэжэ мүнөө болотор тамалжа байна ха юм.

Жэгтэйл байна даа эрьехэ юртэмсын үзэгдэлүүд! Сагай эрьюулгэ соогуур эхынгээ тамын орон болоһон тэрэ Красноярск хото ошожо, аяар табан үхибүүдын - Сэндэ, Энхэ, Гарма, Бимба, Янжимань лесотехническа институтда һуража, дээдэ эрдэмтэй боложо, хэрэгтэй мэргэжэлээ шудалжа ерээд, магтаалтай һайн хүдэлдэг.

Янжима мүнөө байгаади хамгаалгын комитедтэ хүдэлдэг, Байгал далайе хамгаалха хэрэгтэ ехэ оролдодог ажалаараа, Америкэ Бразили, Прибалтика гарадаг. Дулма басаганиинь - фельдшер, Баяр - автомеханик, Чимит - барилгашан, Дарма - багша, Цырен-жолоошон.

Даба Гармаевич Ханда Ринчиновна хоёрой үхибүүд булта бэхи байдалтай айлнууд боложо түбхинэнхэй, баян дэлгэр һуудаг, эжы аба хоёртоо гушан гурбан аша зээнэрые асаржа, угаа залгажа һуудаг.

Энэ зун булта үхибүүдын, аша зээнэрын сугларжа, эльгэ нимгэн эрхим хүндэтэ эжыгээ амаршалаа, ехэһэн баяр зугаа болоо хэн. Юун бэ гэхэдэ, эжын эсэн сусангүй, эрид нэгтэрүү ябажа, зорихон хэрэгэ бүтэжэ, үбгэн аба Доржынгоо, Ринчин эсэгынгээ, Дарма ахынгаа, Дулма эжынгээ үнэн нэрые нэрэгэжэ, сагааруулжа, арюудхажа, нашин дурасхаа-лайн алтан хүшөө бодхоожо, мүнхэ зула бадарааба ха юм!

Д. НИМАЕВА, Ивалгын аймагай Гильбэрын дунда хургуулин буряад хэлэнэй багша.

рторго... айком... галла... ка гу... хэблэ... ба... илуул... саар... турш... шүэлт... б, - г... өрэдэ... "Бур... газет... хүдэл... олох... илодо... газе... рта Д... энээ... ан, ба... ар... эсэг... лихан... э у... алам... хүү... ээ х... гэжэ... э Га... хэ ху... жэвэр... Шодо... БАТО...

ДАМЖА ЖАЛМА ХОЁРОЙ АЛТАН ДЭЛХЭЙГЭЭР ТӨӨРИЛГЭ

(Д.Батожабайн 75 жэлэй ойн үдэшэһөө)

Бурядай агууехэ уран драматург, уулагша Даширабдан Батожабайн 75 жэлэй үдэшэ бэлэй. Тэрэнэй хэблэжэ бэшэжэ байгаа үдэшэ бэлэй. Харин тухайн үеэ гадна, олох, олодо, газе, рта Д, энээ, ан, ба, ар, эсэг, лихан, э у, алам, хүү, ээ х, гэжэ, э Га, хэ ху, жэвэр, Шодо, БАТО...

зүжэгүүдхэ хэлэгүүдые ялас гэмээр харуулханаа гадна, Даширабдан Батожабайн өөрын образые Буряад Республикын арадай артистнар Далицырен Дашинамжилов, Дамбадугар Бочиктоев гэгшэд тон һонирхолтойгоор гаргажа шадаа. Эдэ зүжэгүүдхэ хэлэгүүдые гүйсэдхэлгэдэ Буряад ороноймнай бэлигтэй артистнар Базардоржи Будаев, Марта Зориктуева, Чингис Гүрүев, Бальжит Очирова, Олег Бабуев болон театрай бүхы коллектив бултадаа шахуу хабаадаа.

хүбэриг хилээмэ халташыё харамнангүй хубаалдадаг байһан, сугтаа дайлагдаһан сэрэгшэ нүхэртөө бүхы наһан соогоо туһа үзүүдэг байһые онсолон тэмдэглэбэ. Даширабдан Батожабайн зураг зурахадаа, бэрхэ һэн туһа сэрэгшэ нүхэртөө хибэс зуража бэлэглэһениинь һонирхолтой.

Батожабай буряад драматургида шэнэ һэблэжэ асарһан хүн гээшэ. Тэрэнэй хэдэн арбаад зүжэгүүд энээниие гэршэлнэ. Уран зохёолшын хуби заяан ходо баяртай, жаргалтай байгаагүй. Би тэрэнэй баярлахыеньше, уйдахиеньше оло дахин хараһан хүм. Зарим зүжэгүүдын ш ү м ж э л э г д э н и ш е , з а һ а г д а һ а н ш и е б а й х а . Даширабдан залуу драматургнуудтай саг үргэлжэ хүдэлдэг һэн. Тиигэжэ тэрэнэй аша туһаар Цырен Галановай, Дугар Дылгыровэй, Батомунко Пурбуевай, Цырен-Дулма Дондоковагай, Ардан Ангархаевай, Жан Зиминэй, Шираб-Нимбу Цыденжаповай болон бусаддай түрүүшын зүжэгүүд нара хараһан байха.

хоорэбэ. Буряад Республикын Уран зохёолшодой холбооной правленийн түрүүлэгшын орлогшо Юрий Ишеевич Будаев уран зохёолшын ойдо зориулагдаһан уулзалгануудай хаа хаанагүй боложо байһыень тэмдэглээд, гушан жэлэй туршада 4 томо роман, 4 туужа, 20 нэгэ акттай, 10 олон акттай зүжэгүүдые, 3 киносценари, "Сэсэн Сэнгэ" гэхэн үлгэр-поэмэ бэшэһыень дурдаба.

ри һаяхан баһал нэгэ үдэр Далай ламын шашыё морилоогүй, харин энэ үеэ бэшэжэ "оюун бэлигтэ зохёолшо Даширабдан Батожабайн түрлөөр 75 жэлэй зориулагдаһан дурсхаалай үдэшэ Буряад театры соо болохонь" гэхэ хураг суу сахилгаан үеэ тараад, бүхы Буряад театры булан тохойнуудһаа, хоолын Агаһаа айлшад зорио сугларба гэһэн.

Тэдэ тийгэһынгүй аргагүй! Ушар юуб гэхэдэ, Даширабдан Батожабайн өөрингөө хуби заяае аяар 1936 онһоо эхилжэ, буряад театрай холбоо һэм шуу. Тэрэл жэл түрэл Агадаа дунда һургуули дүүргэһэн хүбүүн Улаан-Үдэ өржэ, театралһаа хүжэмэй техникумда һурахаһаа ороо һэн. Тиигэжэ бүри Эсэгэ ороноо хамгаалһан Агууехэ дайнай урда тээ тэрэ буряад театрта артист боложо абтаад, түрэл арадынгаа искусство болон литературынын түрүүшын декадада хабаадалһан намтартай.

Энэ дурсхаалай үдэшэдэ Даширабдан Батожабайн театрайнгаа түүхэ тухай өөрын хэлэһэн үгэнүүд миңдаһан дээрлээ зэдлээ. Тэрэ сугтаа хүдэлһэн нүхэд тухайгаа, зунай театр тухай хөөрөжэ үгэһэн байна. Бага һөөлдэнги аад, бардаастай бүдүүн хоолойень шагнахада, ехэ һонин байба. Ухаан бодолдо амиды Батожабайн дүрэ аржыса гаража ерээ.

Мүн баһа Бурядай арадай поэт Николай Дамдинов нүхэр тухайгаа нүдлөөр дурсалга уншажа, сугларашадай һайнаалда хүрлөө.

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: уран зохёолшо Даширабдан Батожабайн ойн баярай үедэ. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

БЭЛИГТЭЙШҮҮЛЫЕ ДЭМЖЭДЭГ

Уран бэлигтэнэй лаборатори гэжэ юун бэ? Бэлигтэй балетмейстер П.Т.Абашеевэй хүтэлбэрилдэг уран бэлигтэнэй лабораторидо хэдэн шэглэлүүдээр ажалбуулагдана. Нэрлээб, эстрада, мүнөө үеын хатарнууд, гимнастика, манекеншицэнүүдэй студи гээд хубаарна. Энэ лабораторин ажалые уран хайхнай хүтэлбэрилэгшэ, ВСГАКИ-гай профессор, Россин Федерациин арадай артист П.Т.Абашеев хүтэлбэрилдэг.

Тэрэнэй хүтэлбэри доро бэрхэ багшанар ажаллана. Тэдэнэй дунда ВСГАКИ-гай хатарай кафедрын ахаалгша багша Д.Дугаржапов, багшанар Э.Чернова, Т.Ринчинов, ВСГАКИ дүүргэжэ байһан Б.Саганов, манекеншицэнүүдэй студиин хүтэлбэрилэгшэ, ВСГАКИ-гай 4-дхи курсын оюутан Е.Доржиева гэгшэдые нэрлэхээр.

Гушаад онуудга болоһон зэбүүрхэмэ муухай хардалга мурдэлгын, хамажа хашажа хара түрмэдэ хааж, һүүдээрнэ харатайханаар буудажуу алуулһан тэрэ үеын һүбэлдэн хурса, эрдэм бэлигтэй, буряад арадай дээжэ хүбүүдэй нэгэн Санжижаб Ширабон байгаа. Үдэрһөө үдэртэ, жэлһэ жэлдэ тэрээн тухай мэдэсэһэнэй улам баян болохо гээд һанагдана. Юундэб гэхэдэ, түрүүншье С.Ширабон тухай газетэнүүдтэ бэшгэдэһэн байгаа, һаяншье "Буряад үнэн" газетын 75 жэлэй ойтой дашарамдуулан, мүн С.Ширабонтой түрэнһөөр 90 жэлэй ойдо зориулан эрдэмтэ Ш.Н.Цыденжапов тэрээн тухай ехэ статья бэшэбэ: ("Буряад үнэн", декабриин 19).

1930-31, 1933 онуудта "Буряад-Монголун үнэн" газетын редактор байһан С.Ш.Ширабонтой ганса журналист бэшэ, харин уран зохёолшо, шүүмжэлэгшэ, эрдэмтэ байһан ушарһаа республикынэй Уран зохёолшодой холбоон Үндэһэтэнэй библиотекын танхим соо Санжижаб Ширабонич Ширабонтой зохёохы ажабайдалаар эрдэмэй конференци үнгэргэбэ. Республикынэй мэдээжэ эрдэмтэд болон С.Ширабонтой түрэлхид гээдэ хабаадаа.

Уран зохёолшодой холбоонтой правлениин түрүүлэгшэ Б.С.Дугаровой оролто үгэ хэлэжэ, конференцие нээһэнэй һүүлээр Буряда гүрэнэй университетэй профессор, эрдэмэй доктор Ш.Н.Р.Цыденжапов С.Ш.Ширабон тухай элидхэл хээ. Элидхэлшын удаа эрдэмэй докторнууд Э.Р.Раднаев, В.Б.Махатов, уран зохёолшод Д.З.Жалсараев, Н.Г.Дамдинов, эрдэмтэ Э.А.Уланов, шэнжэлэгшэ А.А.Содномов, музейн хүдэлмэрилэгшэ С.С.Гунгарова, С.Ширабонтой түрэлхид дурсалгануудые хэлэжэ, дурадхалнуудые оруулжа, сугларгануудтай хамта зүбшэн хэлэсэжэ, зарлагдһан конференцие ашаг үрэтэй болгоо.

Эдэб хубсаһа үмдэһэн басагад олоной һонирхол татаһан байна. Шэнэ хубсаһан залуушуудга һайшаагдаха байха.

"Черная роза" гэхэн номер гүйсэдхэһэн Т.Ринчинов хауун алыга ташалгаар угтагдаа. "Сияние Севера" гэхэн хатарые ВСГАКИ-гай 4-дхи курсын оюутад Е.Базаров, Д.Тангатова гэгшэд хатаргаа. Гэбэшье, хатарай дүүрэн образ байгуулаха костюмгүй байһаниинь

халагламаар. О.Белых, И.Говоркова, Л.Макушина гэгшэдэй хатарһан номер хаууудаа. Тиихэдэ "Бидэ джазайбди" гэжэ нэрэгтэй хатар гүйсэдхэһэн Т.Манжигеева, Т.Цыбиков, И.Говоркова гэгшэд харагшадай магтаалда хүртэһэн юм.

Олоной һонирхол татаһан энэ концерт һайшаагдаба. Эндэ гэрэл туяа гаргадаг түхээрлэгэ, хүгжэм, шэмэглэл ехэ зохидоор тааруулагданхай байгаа. "Тивикомой" мэдээжэ диктор Л.Н.Ильина ехэ зохидоор энэ уулзалгые хүтэлбэрилөө һэн.

П.Т. Абашеевэй хүтэлбэрилдэг, бэлигтэйшүүдые дэмжэдэг зохёохы лабораториин эмхидхэһэн концерт-наадаанууд олондо һайшаагдаа. Тимэһээ булганда амжалта хүсөөд, ээлжэтэ уулзалгыень хүлээнбди.

Лариса САНЖИЕВА,
ВСГАКИ-гай багша,
композитор.

ДУРСАБАШЬЕ, ЗУБШЭБЭШЬЕ...

Буряад журналистикын эхи табигша, комсомолой, партиин хүдэлмэрилэгшэ ябаһан, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаг байһан, үндэһэн уран зохёолоймнай эхин шагын үедэ хурса шүүмжэлэгшэ байһан С.Ширабон тухай арба гаран хүн үгэ хэлэжэ, тэрэнэй 1957 ондо сагааруулагдһан нэрые мүнхэлхэ тухай хэлсэбэ.

Хэрбээ 1937 ондо Буряда гүрэнэй Уран зохёолшодой холбоондо 19 түшүүн байһан һаа, тэдэнэй аяар 12-ын хамалга хардалганда ороһон байха ха юм. Тэдэнэй хэһэн хэрэгые, үнэн сэхэ нэрэ хүндэнь үргэжэ, мүнхэлжэ ябаха гээшэ бидэнэй эрхэтэн ёһоной уяага гэхэн тобиолол конференци дээрэ хэлдэ.

Тигэхын тула Санжижаб Ширабонтой түрэнһэн шотагай (Загарай аймагай Ара-Хэжэ) нэгэ үйлсые нэрээрнэ нэршүүлхэ, Улаан-Үдэдэ ажабуужа байһан гэртнэ мемориальна самбар хадууда, арбаад жэл соо бэшэһэн статьянуудынь согоолбори хэблүүлэн гаргаха гэхэн дурадхалнууд бүгэдэнэй зүгһөө һайшаагдан дэмжэгдэжэ, тусхай зургаануудта эдэ асуудалаар хандаха шийдхэбэри абтаһан байна.

Конференциин дүүрэнһэнэй һүүлээр С.Ш.Ширабонтой түрэлхид дурсалгын стол түхээржэ, абынгаа 90 наһа гүйсэлхэнтэй дашарамдуулан, түрэнһэн үдэрһын тэмдэглэнгээ сугларгануудта сай дурадхалһан байха юм.

В.ТОКХОЕВА.

Б.Д.Абидуевай нэрэмжэтэ үхибүүдэ библиотекын 35 жэлэй ойдо

УНШАГШАДАЙ ЗҮРГЭ ТАҢАЛДАНАГҮЙ

1961 оной декабриин 1-дэ Улаан-Үдэ хотодо Үхибүүдэй библиотекэ нээгдэжэ, Буряад Республикын түүхэдэ ехэ үйлэхэрэг болоо һэн. Удаань 1988 ондо үхибүүдэй буряад литературын эхин һуури табигшадай нэгэн Бавасан Доржиевич Абидуевай нэрэ тус библиотекэдэ олгогдоо бэлэй.

Байгша ондо республикын Б.Д.Абидуевай нэрэмжэтэ үхибүүдэй библиотекын байгуулагдаһаар 35 жэл гүйсэбэ. Энэ ойгоор дашарамдуулан, "Мүнөө сагта уншагша үхибүүдые хайшан гээд библиотекээр эрдэмэй - практика конференци декабриин 18-да үнгэргэгдөө.

Тус библиотекын директор Т.Б.Тармаева амаршалгын үгэнүүдээр конференциин хүдэлмэри нээбэ. Соёлой министрэй орлогшо А.С.Пискунов үгэ хэлэхэдэ: "Мүнөө дээрээ библиотекэнүүд тон олон зоной ябадаг, ородог соёлой эмхинүүдэй нэгэн болонхой. Хүдэлмэрилэгшэдэйн оролдолгоор библиотекэнүүд ходоодоол сэбэрхэн, ном уншахада, тэрэниэ үзэхэдэ, зохид байдал таарууланхай байдаг. Энэндэнь тон ехэ баярые хүргэхэ байнаб", - гэжэ тэмдэглэбэ. Тиихэдэ Соёлой министерствын

зүгһөө компьютер бэл болгон барюулагдаба.

Горькиин нэрэмжэ республикын үндэһэтэн библиотекын директор И.Петухова библиотекэнүдэй байдал тухай хэлэхэдэ "Байгша ондо "Буряад Республикын библиотекэ болон библиотечнэ хэргэ тухай" Хуули баталагдаба. "Эрхим библиотекар гэхэн конкурсн дүр гаргагдажа, Түнхэн аймагай С.Таряшинов урмашуулагдаа. Сагай эр байдалһаа 1995-96 онууд республика доторнай ном һударай эмхи хаа даха баатай болонхой. Библиотекын хүдэлмэрилэгшэ апрель, май һарынгаа сарын мүнөө болотороо абайгүйшье һаа, дуратай ажалынгаа шанар доошлуунагүй, харин бүри һаанаар ябуулжа байһыел, тэмдэглэхэ дуран хүрэнэ", - гэбэ.

Б.Абидуевай нэрэмжэ библиотекын директор Т.Б.Тармаева 35 жэл хэһэн, бүтэһэн ажалаар тоосоо хэбэ.

Тус конференцидэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан Соёлой болон искусствын академийн информатик кафедрые даагша О.А.Абатская компьютерай онһон техникэ үхибүүдэ библиотекэдэ хайшан гээ хэрэглэхэб гэхэн асуудала элидхэл хээ. Энэл академийн библиотекын кафедрын багша И.В.Литвинага үхибүүдэй библиотекэнүдтэ хүдэлхэ мэргэжэлтэдэ бэлдэхэ тухай элидхэ олониие һонирхуулба.

Б.ГЫНДЫНЦЫРЕНО

Хайрата эгэнэ
Валентина Енжаповнагай
наһа бараһан ушараар Буряад Республикын Экологийн ба байгааи ашаглалгын гүрэнэй комитетэй түрүүлэгшэ В.Е.Гулгоновто Буряад Республикын Правительство гүнзгы шаналаал гашуудала мэдүүлнэ.

"ТАНТАЛ" ГЭЖЭ БҮХЭРОССИЙСКА ТЕХНИЧЕСКЭ КОЛЛЕДЖ УРИНА!

(Гүрэнэй лицензи № А 331242)

**Гэртэ байгаад хураха аргатайт!
һара бүрийн түлбэри 80-85 мянган түхэри!**

Оюутгадй ба хураха дуратайшуулай олон тоото гуйлтануудаар үдэр бүрийн хуралсалда 4 час зориулха аргагүй зондо утадхагдаһан хуралсалай программа иимэ мэргэжэлнүүдээр колледж дурадхана: бухгалтер, телемастер, ЭВМ-эй оператор, 0201 - "Правоведени" (юрис), 0601 - "Бухгалтерска бүридхэл ба хиналга" (бухгалтер), 2014 - "Радио-электронно аппаратура занабарилга ба хангалга" (радиотехник), 2203 - "Программировани" (техник-програмист). Утадхагдаһан программаар хураха һара бүрийн түлбэри - 80-85 мянган түхэри.

9-10 классай хурагшад хэрбээ мүнөөнһөө эхилжэ дунда мэргэжэлэй программаар (дунда техническэ) хуража эхилбэл,

хургуулия дүүргэхэдэ, колледжын диплом мүн э абалсаха болоно. Хубийн бэлдхэл, һара бүрийн түлбэри. Тон бага түлбэри. Методическа литератураар, хуралсалай видеокассетэнүүдээр оюутад хангагдаха юм. ВУЗ, техникум дүүргэгшэд ба мэргэжэлээрэ хүдэлжэ байһан хүнүүд түргэдхэгдэһэн хуралсалай программаар хураха аргатай. Колледжын оюутад ямаршье үдэр байг - амаралгыншье, найрайшье - хургуулийн мэдээсэлэй ба соносхолой албанда хандаха арга боломжотой. Өөрынгөө арга боломжонуудаар хуралсалаа эмхидхэхэ аргатай хүнүүд ямаршье наадгүйгоор эхин ба дунда мэргэжэлтэй болохо байна.

Колледжо орожо хураха дуратайшуул тусхай гуйлта бэшэхэ ёһотой (өөрын хаягтай конверт эльгээсэхээ бү мартагты).

Москвагай түб 113628 Москва хото, Гринэй үйлсэ, 1-дхи гэр. 3-дахи корпус ВНТК "Тантал". Приёмно комисси. Асуудалай байбал гү, али орохо гуйлта тухайгаа телефоноор хонходожо болоно. Мэдээсэлэй албан үдэр һүниггүй хүдэлдэг. Тел.: 711-86-27, 711-86-45, 711-01-45, 713-10-72, код-095.

Дальневосточно түб 692900 Находка хото, Малиновскиин үйлсэ, 2-дохи гэр ВНТК "Тантал". Приёмно комисси. Мэдээсэлэй албан үдэр һүниггүй хүдэлдэг: тел. 4-35-93, 4-03-18, 4-27-86, 4-23-00, код 42366.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор А.Л. АНГАРХАЕВ.

РЕДАКЦИОННОКОЛЛЕГИ: С.Д.РИНЧИНОВ (редакторай орлогшо), Б.М.Ж.БАЛДАНОВ (харюусалгата секретарь), Р.Б. ГАРМАЕВ (Буряад Республикын Президентгын ба Правительствын аппарат), Д.Д. СУЦДАРОН (Буряад Республикын Арадай Хурал), таһатуудые даагшад: Г.Х.ДАШЕЕВА, Ц.Ц. ДОНДОЙ, С.Д.ОЧИРОВ, Т.В.САМБЯЛОВА, В.И.ЛИНГАЕВ (хэблэлэй директор).

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ,
Калаандаринвиллин
үйлсэ, 23, "Буряад үнэн"
газетын редакци.

Газетэ хэблэлэй 2
хуудалан хэмжэтэй.
Индекс 50901.
Хэлэг 4317.
Хэблэлдэ
тушаалгдһан саг 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн
АО-до газетэ хэблэгдээ.
Директорэйнь телефон: 2-40-45.
Б-0079-дхи номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.
Заказ № 7917.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлогшын - 2-68-08, харюусалгата секретариин - 2-50-52, секретариадай - 2-62-62, таһатууд үндэһэтэнэй болон политическэ асуудалнуудаар - 2-55-97 (даагшан), 2-61-35, 2-34-05, экономикын - 2-64-36 (даагшан), 2-63-86, 2-61-35, соёлой болон түүхын - 2-60-21 (даагшан), 2-57-63, залуушуулай, оюутанай ажабайдалай болон олонингын хүдэлмэрини - 2-54-93 (даагшан), 2-69-58, мэдээсэлэй болон соносхолой 2-66-76, 2-67-81; корректорнүүдэй - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76.

"Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтери - 2-23-67, вахта - 2-35-95.